UKRAINIAN NEWS

Передплата і пересилання: комітет Ulm / Donau

Виходить двічі на тиждень: у середу і суботу.

Дозволений: Authorized by European Com. Civil Affairs Division - APO 757 - AG 383.7 - GEC-AGO - 14. July 1947

Гроші пересилати: Bankkonto Nr. 01714 Bayerische Hypotheken- und Wechselbank, Filiale Neu-Ulm.

Ціна на місяць з поштовими витратами 8 НМ. Часопис висилається після одержання грошей.

Українські Вісті

Ulm — Preis 1.— RM.

UKRAINISCHE ZEITUNG

Verlags- und Versandpostamt: ULM (Donau)

Erscheint zweimal wöchentlich: Mittwoch und Samstag

Lizenz: Autorized by European Com. Civil Affairs Division - APO 757 - AG 383.7 - GEC-AGO - 14. July 1947

Zahlungen: Bankkonto Nr. 01714 Bayerische Hypotheken- u. Wechselbank, Fil. Neu-Ulm

Bezugspreis: Durch Postbezug im Monat RM 8.— ausschl. Zustellgebühr. Das Abonnement ist im voraus zahlbar.

Субота, 6 грудня 1947 р. — Число 88 (146) Рік III • • • • Samstag, 6 Dezember 1947 — Nr. 88 (146) Jahrgang 3

Кво вадіс, примітиве?

Ви хочете знати, що таке трагедія сорокап'ятимільйонового українського народу? Ви хочете знати, що таке большевизм? Ви хочете знати, що таке знущання, цинізм, безправ'я, терор і енкаведівські катівні? Ви хочете знати, що таке смертельна непримиренна зненависть до ворога?..

Спитайте у них. У тих десятків тисяч людей, ім'я яким українська еміграція з-під большевизму.

У них ще не щезло з очей жаске мариво канальських робіт Біломорканалу і Комсомольська ... У них ще не затихли в вухах зойки мордованих друзів і свої власні в камерах ГПУ і УГБ ... У них ще хрипить голос надірваний криком на пекельних тортурах червоної інквізиції ... У них ще леденіють кінчики від холоду Колими, Котласа, Печори, Соловок, Мурманська і Маглагу, який (холод) переслідуватиме їх усе життя... У них ще терпнуть пообморожувані пальці й легені ... У них ще стоїть в очах уся незглядима і незабутня підсовєтська епопея, а надто 1933 рік і роки сьовщини ... У них ще невиплакані сльози за батьками, товаришами й друзями ... У них ще не щезли нічні галюцинації перенятих кривд і страхіть ... І в них таки ні на секунду не пригасало і ніколи не пригасне полум'я святої зненависти, що пригнала їх аж сюди, перед лице цивілізованого світу, як глашатаїв, як висланців свого народу. І от у них ви спитайте, що таке большевизм. І вони вам розкажуть. Вони за тим прийшли сюди.

Так, вони за тим прийшли сюди. І високоосвічені професори, інженери, мистці, і малописьменні селяни й робітники, сірі службовці і заслужені артисти республіки, — всі оті великі маси людей, за якими так полює Вишинський і ім'я яким — еміграція з під большевизму. Багатотисячна кількісно і ще більша своїм політичним значенням. Вона з'явилась перед світом і стоїть, як обвинувачення, як живий свідок, як прокурор проти жахливої большевицької деспотії. І вони виконують свою місію як тільки можуть. Іменем своєї нації. Часом пасивно, уже самою своєю наявністю. А часом розвиваючи протибольшевицьку акцію з незрівнянною мужністю, стоячи відкритими грудьми проти ворога. Серед них є малі діти і серед них є сиві діди. Серед них є безпомічні матері, що розгубили своїх дітей по Сибірах, і серед них є загартовані дисципліною сини і дочки, що позбулися своїх батьків на Колимі і Печорі і ніколи про те не забудуть. Серед них є збайдужілі на все життя перелякані обивателі, що ніколи вже не подадуть голосу, і серед них є непримиренні каторжани, що мають за плечима по 5, 10 і навіть 15 років тюрем і концентраційних таборів і що ніколи не складуть зброї, раз підвісивши її іменем свого народу. І нарешті — серед них є й безпечний елемент, але серед них абсолютно немає ідейних симпатиків большевизму. Ні, в своїй масі усе на еміграції, виросше під большевизмом і прой-

(Далі на 2-ій стор.)

Араби проголошують „священну війну"

Триденний генеральний страйк у Палестині — відповідь на рішення про поділ

ЄРУСАЛИМ (Ройтер). 1 грудня. На знак протесту проти рішення ОН про поділ Палестини арабський Верховний Комітет наказав розпочати триденний страйк у всій Палестині. Уряд Іраку звернувся з закликом до свого населення вживати всіх заходів, щоб перешкодити здійсненню ухвали ОН. У Сирії дійшло до протестаційних демонстрацій. В Дамаску, столиці Сирії, араби підпалили будинок американського посольства, напали на французьке посольство і знищили російсько-сирійський культурний центр. Під час демонстрацій забито 7 осіб.

НЬЮ-ЙОРК (Дена-Ройтер). 2 грудня. Жидівські кола, а саме, жиди в Німеччині, вітають рішення про поділ Палестини і зазначають, що з створенням самостійної жидівської держави в Палестині здійсниться тисячолітня мрія жидівського народу. Вони сподіваються, що незабаром почнеться в більших маштабах організована іміграція до Палестини: завдяки новій державності відтепер можна буде розпустити жидівські табори в Німеччині.

Тим часом у Єрусалимі й інших частинах країни дійшло до кривавих сутичок і стрілянини між арабами й жидами. Ситуація на Середньому Сході загострилася. Жиди мобілізували до війська 25.000 жидів у Палестині.

ЄРУСАЛИМ (РШт). 3 грудня. Вся арабська преса закликала сьогодні до „священної війни". Досі ми провадили війну словами — говориться в заклику, але тепер треба шукати інших заходів, щоб захистити майбутнє наших дітей. Голова Арабської Ліги А. Паша закликав також християн приєднатися до „священної війни". Під час заворушень у Палестині вбито 15 осіб і поранено 62.

ЄРУСАЛИМ (ББС). 3 грудня. Сьогодні в Єрусалимі цілий день було чути стрілянину. Повідомляють, що жиди масово тікають з арабських кварталів.

Далекосхідній Комінформ

НАНКІН (Дена-Ройтер). 1 грудня. За повідомленням з вірогідних пресових джерел із Нанкіну, в манджурському місті Харбіні, контрольованому китайськими комуністами, 20 листопада утворено Далекосхідній „Комінформ". У конференції, що відбулася перед заснуванням азійського Комуністичного Інформаційного Бюра, брали участь, крім представників Совєтського Союзу, також японські представники. Раніше японська комуністична партія заявляла, що вона не бачить ніяких причин утворювати Комінформ у Східній Азії. В конференції брали участь 350 представників. Як подає агенція ІНС з Пайпіну, місцем постійного осідку Комінформу обрано Владивосток. Крім Китаю, в Комінформі будуть репрезентовані: Монголія, Корея, Індія, Сіям, Індокитай і Філіппіни. Вирішено налагодити тісний контакт з европейськими комуністами.

СССР проти світового уряду

МОСКВА (НдФ). 2 грудня. 4 видатні совєтські науковці помістили в понеділковому числі совєтського журналу „Новое Время" відкритий лист до професора Альберта Айнштайна, в якому вони називають його „фальшиву уяву" про світовий уряд як „безумовно шкідливу для справи миру", що так близько до серця Айнштайнові.

Поборники світового уряду вживають аргументів, — говориться в листі далі, — що в добу атома державна суверенність належить минулому. Ледве чи можна собі уявити будь-яке твердження, що так було б далеке від правди, як це, — говориться в листі.

З приводу ідеї світового парляменту науковці висловилися, що його склад навряд чи був би кращий, ніж склад теперішньої сесії Об'єднаних Націй і служив би „розгнузданій експансії американського імперіялізму".

Реорганізація італійського уряду

Залучення поміркованих соціялістів — Новий розкол партії Неннi?

РИМ (Ройтер). 1 грудня. Як сподіваються в політичних колах Риму, з початком грудня італійський міністер-президент де Ґаспері реорганізував свій кабінет. Де Ґаспері має намір залучити до уряду членів республіканської партії і поміркованих соціялістів (група Сарагата).

Після останніх переговорів між республіканською партією і соціялістами опубліковано комунікат, в якому — з огляду на важку ситуацію обидві партії підкреслюють потребу спільних дій і висловлюють готовість в інтересах оборони демократичних свобід італійського народу взяти участь в уряді. Республіканська партія пояснила, що реорганізація уряду в цьому сенсі аж ніяк не означає альянсу з теперішнім урядом.

У таборі лівої опозиції, що складається з соціялістичної партії Неннi, і комуністів, становище окреслюється нині так: всередині партії Неннi зявляється, починається новий розкол. Найсуттєвіші розходження в середовищі цієї партії стосуються особи міністер-президента де Ґаспері і міністра внутрішніх справ Шельбі. Заміна цих обох мужів зробила б значний вплив на поставу крайніх лівих.

Гадають, що в Італії вже досить виразно намічається початок ізолювання комуністичної партії.

РИМ (ЮП). 1 грудня. Сутички й заворушення ширяться в Італії далі. В багатьох місцевостях комуністи нищать партійні приміщення „партії кожного", якій закидають фашистські тенденції.

В місті Бітонто було проголошено першу „совєтську республіку". Юрба, що допалася до влади, замордувала в церкві міського священика, спалила релігійні предмети й ікони. І лише військовим з'єднанням пощастило відновити порядок.

Після першого тижня нарад

ЛОНДОН (Дена). 2 грудня. Крім відносно швидкої згоди з приводу порядку денного, перший тиждень нарад міністрів закордонних справ не привіс жадної згоди з приводу інших суттєвих пунктів. Також під час понеділкового засідання міністри не змогли досягти порозуміння ні в якому пункті. Найбільш суперечним пунктом була пропозиція міністра закордонних справ Маршала і міністра закордонних справ Біло, згідно з якою до майбутньої німецької конституції слід було б внести параграф, який би зобов'язував Німеччину дотримуватися умов мирного договору. Тоді як англійський міністер закордонних справ Бевін схвалював цю пропозицію, совєтський міністер закордонних справ Молотов обстоював думку, що такий параграф означав би нестерпне приниження для німецького народу, для чого немає, мовляв, жадних підстав.

Після довгих дискусій з приводу цього пункту міністри повернулися потім знову до питання, чи слід дозволити німецькому урядові висловити на мировій конференції свої погляди. За совєтською пропозицією, ці погляди мав би висловити німецький уряд. Натомість Маршал радив вислухати в цій справі німецьких представників. Зате Маршал погодився на англо-совєтську пропозицію, згідно з якою мирний договір мав би бути підписаний німецьким центральним урядом.

ЛОНДОН (ГА). 3 грудня. На вчорашньому засіданні Маршал домагався надати малим націям право брати активну участь у обговоренні німецького мирного договору. Я впевнений, — сказав він, — що союзні держави, які сприяли перемозі у війні, виявлять таку ж саму ефективну співдію в опрацюванні німецького договору.

Налагоджується нормальне життя

ПАРИЖ (Радіо-Мюнхен). 3 грудня. Французькі Національні Збори схвалили сьогодні першу й другу статті антистрайкового закону. Проти голосували лише комуністи. Страйки в Франції поступово припиняються. Паризькі жовчі знову відновили працю. На півночі вже повернулися до праці 50% шахтарів. Паризькі поїзди, що курсують на далекі віддалі, знову йдуть нормально, за винятком тих, що йдуть у напрямі Відня.

Короткі вісті

* ЛОНДОН (ГА). 3 грудня. Англійська торговельна місія на чолі з міністром зовнішньої торгівлі Вісоном виїхала в середу вранці до Москви для участи в переговорах з приводу обміну англійських виробів на російське збіжжя і будівельний ліс.

* НАНКІН (РШт). 3 грудня. Китайський центральний уряд вирішив поновити дипломатичні взаємини з Австрією.

* СЕОЛ (ІНС). 3 грудня. Поліція розшукує 3-х вбивць лідера Корейської демократичної партії, знаного своїм антикомуністичним наставленням. Вбивство сталося у вівторок.

* ФРАНКФУРТ (Дена). 2 грудня. На підставі закону ч. 10 амер. військової влади в Німеччині можуть відтепер адоптувати німецьких дітей і дітей ДП.

* ВАШІНҐТОН. (Радіо-Мюнхен). 3 грудня. Президент Трумен поїхав на 5 днів у відпустку.

* МОСКВА (ЮП). 3 грудня. Колишнього совєтського посла в Чехо-Словаччині А. Зоріна призначено на заступника міністра закордонних справ СССР. Таким чином у Совєтському Союзі аж 6 заступників міністра закордонних справ.

* КАІР (Радіо-Мюнхен). 3 грудня. Понад 100 єгипетських студентів і представників молоді демонстрували сьогодні перед будинком англійського консульства в Каірі. Вони вимагали виведення англійських військ з Єгипту.

* АНКАРА. (АП). 2 грудня. В політичних колах і в пресі турецької столиці кружляли в понеділок чутки, ніби Югославія і Болгарія мають намір заснувати федерацію держав на чолі з маршалом Тіто як головою федерації.

* ЛЕЙК САКСЕС. 3 грудня. 5 січня 1948 р. виїде до Кореї так звана Корейська комісія ОН.

* ЛОНДОН. (ББС) 2 грудня. Великою більшістю голосів американський сенат ухвалив учора законопроєкт про надання 597 мільйонів долярів тимчасової допомоги Франції, Італії й Австрії.

* НЬЮ-ЙОРК (ГА, РШт) 3 грудня. Американська федерація праці (AFL) подала генеральному секретареві ОН меморандум, вимагаючи в ньому розслідування т. зв. рабської праці в країнах, що входять до складу ОН. Федерація звертає, між іншим, увагу на т. зв. „трудові лагера" в Совєтському Союзі, де, за її словами, „перебуває 19-15 мільйонів трудящих".

* БЕРЛІН. (АП). Ліцензійований англійцями берлінський „Телеграф" повідомив у неділю про новий великий набір робітників у Мекленбурзі на працю в шахтах уранової руди.

* ДЮССЕЛЬДОРФ (РШт). 3 грудня. Число безробітних в англійській окупаційній зоні становить 213.000 осіб. Це на 75.000 менше, ніж минулого року.

* РИМ (Радіо-Мюнхен). 3 грудня. Провід комуністичної партії Італії закликає італійське населення брати собі за приклад організацію страйків та актів саботажу в Франції.

* ЖЕНЕВА (ББС, ГА). 2 грудня. На засіданні Комісії прав людини й громадянина в Женеві пані Рузвелт подала американський проєкт „Прав людини і громадянина". Поруч з іншими свободами, проєкт передбачає свободу руху й еміграції.

* БЕРЛІН (РШт). 3 грудня. Совєтська військова влада конфіскувала в Лайпціґу 7000 примірників брошури Маршала Жукова, очевидно, про його промову в Чікаґо — Ред.). Цим самим російська військова влада порушила угоду про обмін публікацій між окупаційними зонами.

* БЕРЛІН (Дена). 1 грудня. Всі німецькі партії, за винятком ЛДП (лібералної демократичної загалом ставляться негативно до запропонованого партією СЕД „німецького народнього Конгресу єдности і справедливого миру.

Кво вадіс, примітиве?

(Закінчення з 1-ої сторінки)

ловпи там політичну школу, є найбільш непримиренними ворогами большевизму. А головне — вона є плоть від плоти і кров від крови частиною українського народу, виразником його інтересів і прагнень і в своїй більшості прийшла сюди не ратувати свою власну шкуру, а ратувати честь і справу всієї нації. Хіба не так? Хіба не з цим наміром рушав кожен на захід, мріючи про поворот у вільну і незалежну свою батьківщину?

В цілості ця еміграція з-під большевицької займанщини уже самим своїм існуванням являє собою величезний політичний капітал нації. З цим числиться світ, з цим числяться друзі, а особливо числяться вороги. Надто ж мусить числитися кожен українець.

Чуємо іноді патетичні декламації про живучість і неупокореність української нації.

Ви хочете знати, що таке живучість, стійкість і неупокореність української нації?

Дивіться на них. І спитайте у них. Їх ворог гнав ціле життя і все ж вони лишились українцями, вірними синами свого народу.

А тепер от їх уже третій рік ганяють по руїнах Европи й по цілому світу. Їх ловлять і заманюють, їх залякують і хапають... Але вони не даються, чинячи опір всіма здібностями, а при застосуванні терористичних метод супроти них, вони не даються живцем. Хіба наша трагічна епопея цих років скитальщини не рясніє такими прикладами? Прикладами масового і поодинокого спротиву аж до самогубства?! Ось так вже третій рік змагається за життя і честь, і за національну справу частина українського народу, ім'я якій еміграція з-під большевизму.

Вишинський і його посіпаки кричать з усіх трибун, що не вони тому так опираються, що вони „кріґсфербрехери", „військові злочинці" тощо, тощо.

Що ж, Вишинський є Вишинський. Він на те й ворог, щоб ми не сподівались від нього ні правди, ні співчуття. Не було б Вишинського і його тоталітарної системи, не було б і десятків тисяч їхніх жертв тут. А якщо вони тут, то тільки тому, що протестують і борються проти всіх вишинських і їхньої жахливої, антинародньої системи, проти жорстокого поневолення українського народу. То ж всі крики вишинських, всі їхні найбрутальніші обструкції тільки скріплюють морально, мобілізуючи до протидії.

Але . . .

І ось тут після цього „але" в кожного чесного українця мусіла б закипіти кров у жилах на ту мерзенність, яку він раптом побачить . . . Ні, він її не раптом побачить, а він і спостерігає ось уже протягом двох років, як спостерігаємо її і всі ми, і нам не повилазили очі на лоба від сорому.

Ось уже протягом двох років, поруч з всіма заходами Вишинського і його посіпак, хтось ще інший застосовує свої заходи проти тієї ж таки, вкрай зацькованої маси людей. Ми бачимо, як той законспірований серед нас „хтось", переслідуючи свої цілі, послідовно і неухильно веде кампанію боротьби з цим людом, послідовно і неухильно виконує ролю добровільного помічника Вишинського. І треба сказати, що те все інспіровано окремими одиницями, окремими законспірованими особами, одні з яких роблять роботу свідомо, а другі по глупоті. Хіба ще треба перебирати всі події по наших таборах чи то наводити зразки пропаганди на цю тему, чи пригадувати різні подвиги отого законспірованого „когось". Їх так рясно і вони кожному відомі ті ганебні діла. Для прикладу можно навести хіба ось таку цитату з першого-ліпшого документу, що підвернувся під руки, як зразок пропаганди. Якийсь щирий патріот з незрівняним апломбом „старшого брата" пише про „нову еміграцію зі сходу" (причім пише до уваги чужинців, бо в такім органі, який все є кожному чужинцеві до диспозиції), з чого та еміграція складається. І от пише він, що та еміграція

„... **складається приблизно з таких видів:**

1. Нечисленної групи щирих комуністів та московських патріотів, які опинилися на чужині тільки тому, що за час німецької окупації України служили вірно новим панам, як раніше Москві та її сатрапам. З тією категорією людей нам не по дорозі. Треба їх якнайшвидше ізолювати від решти, тим швидше, що дуже можливим є, що ці „ізменнікі соціалістіческого отечества" захочуть своєю каїновою працею на чужині заслужити прощення „батька трудящих".

2. Ненависників комунізму, яких мрією є відбудувати власне господарство на рідній землі, хоч вони або прихильники Москви, або байдужі до того, хто пануватиме на Україні...

і 3. Невеличкої вже групи прихильників колгоспної системи..."

(небто знову ж таки комуністів, бо „прихильників колгоспної системи" І. Б.).

Все. Ось такі три „види" нової української еміграції зі сходу. Геть поспіль або „щирі комуністи", або „прихильники Москви". Інших категорій навіть не передбачено. Ну а як такі „пропагандисти" визначають хто комуніст, а хто „прихильник" Москви, це вже ми добре пізнали на собі. Страшна картина. І страшна вона саме тим, що ось такий класифікатор, розбивши східню еміграцію отак на три „види", напевне вигукнув після тяжкої праці — „Слава Україні!"

Що це? Хто це пише і для чого пише? І де пише? І з якого це арсеналу взято?

Декому може здатись, що це взято з многостороннього арсеналу Вишинського і що це пише спеціяльний агент того Вишинського, діючи за принципом „не мытьём так катаньем", аби тільки ту болячку, ту еміграцію зі сходу доконати.

Ні, це не з арсеналу Вишинського взято, це взято з арсеналу „українського", і пише це не агент Вишинського, а от такий собі український патріот. І пише не дебудь, а **в офіційній газеті, що виходить в Лондоні і називається „Українська Думка" (ч. 23/41 від 13 листопада 1947 р., в статті „Правда в вічі").**

Не ліпші писання трапляються в газеті »Українська Громадська Пора«, що виходить в Канаді. Так само й в інших леґальних й нелеґальних часописах хтось спеціяльно організовує думання в цім напрямку. Надто ж отаку «правду» отой законспірований «хтось» суґерує в спосіб усяких підшіптувань, підюджувань, і спадає на думку, що він, далебі, організовано намагається отаку ось „правду" донести світові. Для чого? Може для того, щоб сторонній читач почитав і сказав:

„Овва! Та якщо ось так виглядають ті, що втекли від большевизму, то як же тоді виглядають ті, що не втекли, а там лишилися??!" Може для цього?

Тільки для цього! Саме таку мету переслідує отой законспірований „хтось", знайшовши засоби для своєї пропаганди навіть в Лондоні.

Чия ж це все ж таки „правда", і хто ж це так нею орудує? І для чого все ж таки?

І ось тут ми доходимо до суті справи, до ганебної суті справи.

Це «правда» окремих осіб, політичних примітивів, що з своїх цілей намогаються впливати на цілу українську (і, що найгірше на чужинецьку!) опінію. Згадаймо, що подібні теорії розподілу „східньої еміграції" на аналогічні згадуваним »видам« категорії, що ми чули від самого початку нашої емігрантської епопеї, суґеровані тим таки примітивом,—розподіл на категорії безнадійно збольшевизованих, скомунізованих, малоросів тощо. А тоді згадаймо, що ми ось уже два роки спостерігаємо як цього засобу часто вживається тим таки примітивом—і то для чого! . . для захоплення влади по таборах. В ім'я цієї „великої" мети йдеться на все. Хіба ми й досі не спостерігаємо, як ошалілі виборчі та передвиборчі кампанії в таборах відбуваються під бойовими кличами „бий комуністів, большевиків, совєтів" і т. д. Ця боротьба за владу супроводжувалась належною „пропагандою", залякуванням репатріяцією, денунціяцією, у висліді якої сотки осіб перебували під арештом чужих органів.

Це маштаб політичного думання, вислід непрохідного політичного примітивізму, що своїми ділами переходить в національний злочин. Правда, борючись за владу по таборах, він, отой законспірований „хтось", отой диригент і інспіратор всієї ганебної свистопляски мріє про владу на Україні. Але ми не тільки сумніваємось, щоб такими методами можна було дійти до влади на Україні, ми певні, що такими методами можна дійти тільки до ганебного стовпа, ще й привести до нього інших разом з собою.

Та про це він, отой законспірований „хтось" не думає. Є ж він отой „хтось", істотою конкретною і знаною, хоч як він законспірувався. І називається він—**політичний примітив з міністерськими аспіраціями.** Тупий політичний примітив, опанований хоробливою жадобою зверхности. Отой самий примітив, що преться в вожді, що організовує десь „уряди", що розколює всіх і вся, що галасливо „очолює" і „організовує" визвольну боротьбу...

В практиці, серед еміграції цебто, ця „боротьба" виглядає дуже печально, ось так, як ми бачимо і відчуваємо.

Сплутавши боротьбу за свободу і незалежність українського народу з боротьбою за поліцайну палицю на таборовій брамі (на брамі табору, куди нас загнало нещастя), цей примітив йде ва-банк, проміняючи інтереси нації за можливість вкрасти пачку таборових цигарок. Опанований жадобою влади бодай в маштабах одного дешівського бльоку чи коридору, цей примітив іде ва-банк і ладен велику частину українського народу змішати з калом, впиваючись ролею отакого от „диктатора" таборового чи коридорного маштабу. В ім'я цього він —примітив — штовхає на злочин щирих і відданих українських патріотів, зловживаючи їхнім довір'ям і їхніми найкращими почуттями, ім'я яким патріотизм.

А тим часом... А тим часом ми повертаємось до початку цієї статті. Ось вони стоять ті десятки тисяч людей, що мають з тобою розмовляти, примітиве. А десь існує цілий многоміліоновий народ, що його ти через свою примітивну заскорузлість не знаєш, як і цих десятків тисяч, і не хочеш знати, і перед яким ти мусітимеш таки звітувати. І ось перед лицем грядущих великих подій, де не ти відіграватимеш історичну ролю, а вони—ті, кого ти хочеш скинути з рахунку, спостерігаючи всю цю еміґрантську свистопляску, ми ставимо питання: кво вадіс?

Знаючи, що серед тих десятків тисяч зацькованих і стероризованих жертв сталінської сатрапії давно урвався терпець, ми разом з ними ставимо питання усторч:

Кво вадіс, нещасний примітиве??!

Ів. БАГРЯНИЙ

Українці на чужині у всіх краях добровільно сплачують національні вкладки, щоб спільними силами змагати до кращого майбутнього.

ГОЛОСИ ПРЕСИ

„Перед поділом світу?"

Це наголовок статті Арно Шольца (з приводу Лондонської конференції) в ліцензійованому англійцями німецькому часописі „Телеґраф". У ній автор підкреслює: „Неуспіх конференції або відкладення рішення надалі означали б — про це не може бути ніяких сумнівів — що обидві частини Німеччини протягом якогось часу будуть змушені йти своїми власними шляхами, так що не конче має статися чіткий поділ. Допоміжні засоби, що їх пропонує Америка, могли б пожвавити на Заході економіку і нормалізувати економічне життя. Та обставина, що потім не можна буде одержувати з західніх зон жадних репарацій, змусила б Совєтський Союз забирати з східньої зони репарації в такому розмірі, як сьогодні, якщо не більше. А це знов таки означало б завмирання торгівлі між обома частинами".

Англійський ліберальний тижневик „Манчестер Ґардіен" натомість гадає, що: „Західні держави не погодяться відкласти вирішення німецької і австрійської проблеми ще на вісім місяців". В гіршому випадкові тижневик радить: „Якщо Совєтський Союз не побажає укласти угоди, яка б відповідала поглядам інших, а також його власним, то інші держави мусять діяти самостійно".

„Санді Кронікл" говорить про „атмосферу", насичену докорами і недовір'ям", що в ній провадять свої наради „великі чотири". А що „з минулого разу становище значно погіршилося", то покищо „непомітно нічого такого, що виправдовувало б великі надії".

Американська преса висловлюється загалом дуже стримано і навіть з великою дозою скептицизму. „Треба визнати, — пише „Нью-Йорк Геральд Трібюн", — що перспективи є якими завгодно, але тільки не сприятливими. Але доки машина переговорів крутиться далі, можливість порозуміння ще цілком не виключена. Лондон не вирішуватиме між миром і кровопролиттям. Останнє в усякому разі, — не тільки далека небезпека. Лондон вирішить, чи в політичній боротьбі можна буде досягти деякого компромісу, чи боротьба триватиме далі."

„Йдеться тут про змагання між силами порядку і хаосу, — заявляє Нью-Йорк Таймс". — І тільки тоді, як наш опір проти амбіцій Москви буде достатньо рішучим і сильним, тільки тоді можна буде змусити Совєтів погодитися з приводу правдивого миру".

Примара Ваймарської республіки над Францією

Останні події в Франції привертають до себе увагу всієї світової преси. Майже всі вважають новий кабінет Шумана за надто несталий витвір. Англійський лівий тижневик „Трібюн" 1 грудня з цього приводу писав, що соціялісти не можуть добре почувати себе в такому уряді і напевно з нього вийдуть. Самого Шумана тижневик розцінює як „консервативного католика, чесного по-своєму". Але його тактика — це, мовляв, тактика Брюнінґа, що підготував ґрунт для приходу до влади Гітлера. Отак, на думку тижневика, „над Францією чигає примара Ваймарської республіки".

В політичних колах французької столиці теж гадають, що новий уряд є тільки тимчасовим. Недарма незалежний „Фіґаро" називає Шумана кабінет „урядом Рамадьє без Рамадьє". Комуністична преса зчинила галас з приводу того, що до складу нового уряду ввійшли деякі прибічники генерала де Ґолля, приміром, міністер економіки Р. Маєр. Слідом за французькими комуністичними органами „Юманіте" і „Франк Тірер" московське радіо заговорило про „ґолістського троянського коня" в уряді Шумана. При цьому „Юманіте" не пропускає нагоди, щоб злорадно цвякнутись на Л. Блюма, якому не пощастило зформувати кабінет: „Старий торгівець політичним ганчір'ям бозна як намагався об'єднати навколо себе всі партії реакції проти сил демократії, щоб дати якнайбільше задоволення своїм американським працедавцям". В іншому місці „Юманіте" робить висновок: „Таким чином блюмівська ідея „третьої сили" розвіялась на попіл". Виступаючи проти Шуманового кабінету, „Франк Тірер" так само виставляє його як „збираницу реакції". Ситуація цілком ясна: реакція скинула маску. Тепер вона керуватиме під добродушною, просторікуватою маскою Шумана. А за Шуманом уже вимальовується де Ґолль".

Перед новим кабінетом відразу ж постали величезні труднощі. Він шукає шляхів, як упоратися з комуністичними страйками. Це, звичайно, у Франції не так легко, бо комуністи мають там з усіх партій найбільший вплив серед робітничих профспілок. Стан перманентної розрухи змушує французьку громадськість шукати знову рятівника Франції. Після того, як інші партії зазнали поразки, єдиним кандидатом залишається, здається, лише де Ґолль. Але чи дасть він Франції те, чого вона потребує: економічну рівновагу й політичну стабілізацію. „Припустимо, що РПФ (партія де Ґолля — Ред.) переможе. Яку економічну програму принесе вона? На превеликий жаль, вона досі не потурбувалася про те, щоб викласти її нам. Чи здобуде вона довір'я одною лише популярністю свого шефа? Я не маю нічого проти, але я не переконаний у цьому, навпаки: я побоююся важких ударів по його успіхах", — пише Еміль Буре в „Ордр де Парі". І навіть Л. Блюм визнає тепер силу ґолістського руху, не схвалюючи одначе його претенсійних безпідставних намірів. Але найдалі в цьому напрямі йде „Орор", висуваючи цілком нову — сказати б просто парадоксальну! — концепцію про ґолістсько соціялістичний альянс, як єдиний порятунок для Франції. Часопис мотивує це тим, що з огляду на плани Кремля, всі нарешті мають зрозуміти, що „роз'єднані не можуть нічого досягти, а об'єднані — все."

„Сам Сталін заборонив"

Дехто ще й досі схильний скептично ставитися до Маршалового пляну допомоги Европі: мовляв, ідеться тут скорше теж про свого роду „пропаґанду", хоч американці й раді підтримати Европу морально. Але Москва давно належно оцінила вагу цього пляну для відбудови Европи. А цього вона якраз найбільше боїться. Звідси така шалена пропаґанда проти Маршалового пляну і тих, що погодилися взяти участь у його здійсненні.

Австрійський часопис „Вінер Курір" на цю тему пише: „Співпрацівник „Голосу Америки" Роберт Бауер обговорював недавно статтю знаного політичного письменника Валтера Ліпмена, опубліковану в „Нью Йорк Геральд Трібюн". Роберт Бауер, між іншим, дослівно сказав таке:

„Під час своєї замітченої подорожі по Европі Ліпмен мав надзвичайно цікаву розмову з одним з найбільше знаних комуністичних провідників у Східній Европі і написав про це в одній статті: „Цей комуністичний представник досить відверто признався, що його уряд бажав узяти участь у Паризькій конференції з приводу пляну допомоги Европі, але Сталін особисто заборонив це зробити. Його країна мала вибирати між економічними вигодами і політичною безпекою російського альянсу і не могла ні на що інше зважитися, крім цього альянсу. Дальший перебіг розмови показав неприховано і ясно політичну [illegible] комуністів на найближчий час".

Література й Мистецтво

У. Самчук

Шумлять жорна

(Уривок з третьої дії)

Сіни незамешканої, старосвітської хати в глухому закутку Волині. Стіни з кругляків. Троє дверей з високими порогами. У стінах засувні виярки. У стіні повбивані кілки і розвішані решета і різне причандалля.

Сіни без стелі. Закопчена стріха. Горище тільки над хатою. На краю горища т. зв. стовбур. На горищі через стріху виставлено кулемет. Біля кулемета хлопець з далековидом на шиї. До горища приставлено драбину.

В куті жорна і старосвітська ножна ступа. Біля жорен міцна, м'язиста, з позакачуваними рукавами і підтиканою до колін спідницею дівка Сарафина.

Ніч. Від банти на довгому дроті звисає закопчений ліхтар. Смужасте світло.

Перед відкриттям завіси сильний, хриплий з відкашлюванням, регіт. Дядьки: Платон, Іван, Данило курять товсті з домашнього тютюну і газетного паперу цигарки. Дим клубами здіймається догори.

Платон: (міцний, шпакуватий дядько. Відкашлюється від сміху) І кажеш ів?

Іван: Ів, сучий син! Просто з-під мого припічка. А потім прийшли і, кляті, спалили хату.

Данило: І треба було ото живим пускати.

Іван: Знаєш кортіло, щоб ото пішов до свого Дочланд та розказав, як то наша земля смакує.

Платон: І, кажеш, з маслом? Ха-ха-ха! (регочуть).

Іван: Щоб краще смакувало. А потім кажу: гут шмек? А він, чортяка, крутить головою: ніхт ґут (регочуть).

Платон: За таке, я вам кажу, не шкода оджалувати й хати.

Данило: А чи він, клятий, хоч зрозумів?

Платон: Хто його знає. Вони там не так то й розуміють наші порядки.

Іван: Гадають, що ми тут з клочча сукані.

Данило: А ми його на сковороді. Як каплуна.

Іван: А чого, кажу, прийшов? За землею? Маєш, кажу, чорте, землю, їж її доволі. Гризи. Ми до тебе, братику, не ходили і не просили, щоб ти до нас ішов. А прийшов—маєш!

Данило: Знаєте, хлопці, воно як подумаєш, то здається і круто, але, як і з другого боку подумаєш.

Іван: Хай знає, що ми народ цупкий і другий раз не рипається непрошений.

Данило: А казав—комунію знищить.

Платон: Не комунія йому в голові, а земля. Даремно вітали їх з тими брамами.

Іван: Що ж вітали? Поки віталось—вітали. Пам'ятаю, як мене один Лейба на ярмарку в Мизочі обдурив. Так що ж. Вийняв дюшню, роздвоїв черепа, і маєш. З мною мова коротка.

Данило: Боронитись, як то кажуть, всяка жива твар мусить.

Іван: Шкода лише, що ось до жорен докрутилися.

Платон: Хе-хе-хе, братіку! Не в жорнах сидить душа.

Іван: Але все таки, знаєш, обідно. Маєш і не маєш.

Данило: Прожили діди, пролежемо й ми. Тисячі літ (тупає ногою) отут під нами. Це, брате, факт!

Іван: У них там машини всякі.

Платон: А я вам, хлопці, кажу: вірте-не-вірте, не звернули нам карка ніякі татари, не звернуть і ці з машинами. По лісниках отам до того часу отакі татарські ями лишились.

Данило: Воно тепер з ямою не так то...

Платон: Як будемо разом: не вір! Ніяка машина не візьме.

Сарафина: Дядьку Платоне! Ваша черга!

Платон: (встаючи) Людину творив сам Бог! І це головне. А машину і німець зробить.

Вбігає дівчина в селянському.

Дівчина: Ой, там приїхали!

Платон: Го-го! Кого там несе нечиста сила! (всі зриваються).

Дівчина: Незвісно, але тікати треба!

Дядьки хватають свої мішки, відчиняють затильні двері. У дверях партизан з „фінкою".

Партизан: Агов! Крути, крути, Сарафино! (Партизан входить до середини) Здрефили, дядьку Платоне?

Платон: А що б ти робив, голубчику. Головою муру не проб'єш.

Партизан: Не вірте цьому.

Платон: Покійний Свирид також не вірив. Думав—зрада.

Партизан: У нас тепер на зрадників прийшла черга. Посилаємо їх до пекла, і тепер таку личину у нас з свічкою пошукаєш. Здається випололи.

Данило: І вірно. Погане зілля з поля вон.

Партизан: А ми вас, дядьку Платоне, суддею вибрали.

Платон: Суддею? Го-го!

Партизан: А Сарафину писарем.

Сарафина: Говорила-балакала.

Платон: А це ж що за нова комедія?

Партизан: Маєте бакун. Давайте—розкажу.

Платон: Кури. Крути (подає тютюн).

Партизан: З міста щось грубшого підвезли. Чорт розбере, що воно там. Ніби провокатор. Своїх ми тут як попало, а цього, кажуть, без суду не візьмеш.

Платон: Ого-го! А ти чого, Параско? (засоромлена дівчина виходить).

Сарафина: А кпини над нами нема чого строїти.

Партизан: Ніякі тут, голубко сиза, кпини. Ти но кидай крутилку і ходи.

Сарафина: Свят свят-свят!

Партизан: Хрести-не-хрести—не відхрестишся. А це ось порожне? (штурхнув ногою двері до хати).

Іван: Хіба що кажани.

Партизан: Суд тут зробимо.

Платон: То кажеш з міста?

Данило: Та яке нам до них діло?

Іван: Як, яке діло? Мало ми до них на суди находились?

Платон: У них там параграфи всякі, а ми...

Партизан: А душу маєте?

Платон: Та маю.

Партизан: Сумління маєте?

Платон: Та ніби маю.

Партизан: І цього досить. Відчиняйте! (дядьки відхиляють двері, що скриплять. Партизан освічує темноту електричною ліхтаркою). Хо-хо-хо! Тут сама павутина.

Іван: І кажани.

Партизан: Виметем.

На дворі гамір. Двері відчиняються і з темноти зі смолоскипом та ліхтарями входять люди. Між ними Петро Іванович без покриття голови. Біля нього Гервась і Олімпій. Довкруги скупчуються дядьки. Петро Іванович озирається на всі боки.

Олімпій: (до Петра Ів.) Сідай! (вказує на мішок).

Петро Ів.: Жорна?

Іван: Пізнав.

Данило: Вже знає.

Платон: Розступіться. Дайте глянути.

Голос: Нема що дивитися.

Платон: Як нема що дивитися? Лице.

Голос: Та яке там лице.

Платон: Замазане, але все таки людське.

Данило: А що там з ним скоїлося?

Олімпій: Хай вже сам скаже.

Платон: І що це з вами, чоловіче, приключилося?

Голос: Мабуть, ослаб.

Голос з хати: Сарафино! (Сарафина відтикає спідницю і йде до хати, чути стукіт).

Платон: Мовчить. Коли людина мовчить...

Петро Ів. Чого дивитесь? Пустіть! (загальний регіт).

Платон: Люди! Це нам ніякий сміх. Перед вами жива біда.

Голос: А ви не панькайтесь, а питайте!

Платон: І так все видно. Чоловік схибив.

Голос: Хай каже! Хай каже!

Петро Ів.: (зривається на ноги) Куди я попав?

Голос: Ще тільки до сіней.

Петро Ів.: Хоче мене вбити?

Платон: Ша! Не так голосно Ще нічого не знаємо.

Петро Ів.: Я вам нічого не зробив!

Платон: Розійдіться, люди. Чоловікові тісно.

Люди трохи розходяться. Їх обличчя освітлені червоно-жовтим сяйвом смолоскипів. Петро Іванович з жахом дивиться.

Петро Ів.: (кричить) Я вам нічого не зробив! Чого дивитесь?

Платон: Він вас боїться. Ну, чого? Ми вас, чоловіче, навіть не знаємо.

Голос з хати: Готово! (виходить Сарафина).

Сарафина: Та заходьте туди. Самашедші!

Олімпій: (до Петра Ів.) Ну, так далі.

Петра Івановича беруть під руки. Більшість людей входять до хати. Залишається Платон, Іван, Данило і Сарафина.

Сарафина: Дядьку Платоне! Ваша черга.

Іван: Правильно робиш. Сип Сарафино (Сарафина крутить жорна).

Данило: А як же того... судить?

Сарафина: Хай собі судять. З ума з'їхали!

Платон: Хай собі судяться. Самі бояться гріха, то на нас спихають. Не можу я судити. Не вмію. Дай хоч махорки!

Данило: Та що там судити? У них там і так все готове.

Платон: Готове. Кажеш—готове. Суд має бути суд, а не кумедія. Я ще вірю в Бога.

Голос з хати: Дядьку Платоне!

Іван: Кличуть. А може йдіть.

Платон: Докотилися. Мов скажені собаки загризлися. До горла дійшло. Чи ж не правду кажу?

Іван: Правда то воно правда... О! Ще когось несе!

Входить новий гурт людей. Андрій, Наталка, Ір, Клавдій в супроводі озброєних партизан. Всі одягнуті ще по домашньому. Андрій у білих штанях. Смолоскипи.

Партизан: Заходьте, панове! У нас тут досить скромно.

2. Партизан: Але безпечно.

Партизан: Прошу, панове, розміщатися.

Андрій: (що стоїть спереду) Добрий вечір вам, люди чесні!

Всі: Добрий вечір і вам!

Платон: Видно несподіванка з вами трапилась.

Гості розглядаються, дехто сідає. Ір нервова. Вона весь час міняє місце і все тримається Нати. Курять. З хати виходить партизан, виносить плакат з написом СУД і прибиває на дверях. Дехто читає вголос: СУД.

Голос з хати: Дядьку Платоне! Сарафино!

Андрій: А для вас це також несподіванка.

Платон: А так. Мозки людям перевернулися. Який з мене, люди чесні, суддя?

(Закінчення на 4-ій стор.)

Олекса ВЕРЕТЕНЧЕНКО

СТАРА

Одиноко у негоду,
наче згорблена мара,
через воду-прохолоду
йде по вулиці стара.

Страшно вигнулася спина,
аж до самої землі,
як осіння бадилина,
на засушеній ріллі.

І, здається, не про неї
світу Божого краса:
притуманені алеї,
сонце, хмари, небеса.

Так щодня вона проходить,
чи погода, чи сльота,
мов шукає — й не знаходить
молоді свої літа.

1940

Яр СЛАВУТИЧ

МАТИ

(Із збірки „Правдоносці")

Відступають довгі колони.
Пил доріг і патронів мідь.
А вона голови не клонить,
Біля тину сама стоїть.

І не страшно вже їй нічого,
Снів ночей, ані нив днів.
Посилає слова до Бога
І чекає з війни синів.

Десь один — у глибинах бору,
Другий син — у московській млі,
А найменший узяв із двору —
До Німеччини — дрібку землі.

І стоїть одинока мати:
— Де ж ти, правдо? Сам Бог не зна! —
Тільки чує, вогнем відплати
Переможно шумить весна.

Тільки мислю скорбно питає
(Серце, серце — підбитий птах!),
Що синів очей привітає
По багатих жнивах.

1944.

Всупереч злим пророкуванням

(Деякі висновки з драматургічної конференції МУР'у)

Підвести належні підсумки драматургічної конференції МУР'у — це не справа газетної статті, а тим більше не справа веселого фейлетону в журналі для „льогкого чтенія". Це бо була конференція не тільки з приводу п'єс, а по суті найважливіших проблем сучасної української драматургії. На конференції було зачитано авторами тільки чотири драми з дев'ятьох, призначених для читання за пляном. Учасники конференції мали змогу попередньо прочитати й ті п'ять п'єс, автори яких з тих чи тих особистих причин не могли прибути на конференцію.

Майже всі дев'ять п'єс (за винятком може одної) становлять собою речі, **які можна рекомендувати театрам до реалізації або видавництвам до друку:** „Морітурі" І. Багряного, „Епізод із життя Европи Критської" Д. Гуменної, „На ріках вавилонських" І. Керницького, „Домаха" Л. Коваленкової, „Змова пана К." Ю. Косача, „Близнята ще зустрінуться" І. Костецького, „Пам'ятник героя" Л. Полтави, „Шумлять жорна" У. Самчука.

Мусимо сказати, що й це ще не все, що мають письменники готовим у своїх теках. Це тільки те, що автори надіслали на конференцію. Знаємо ще крім того п'єси І. Багряного — „Генерал" і „Розгром", нові п'єси Ю. Косача, І. Кошелівця та інших.

Зрозуміло, що конференція не могла охопити весь цей великий матеріял, бо читання й уважне обговорення лише тих чотирьох п'єс, автори яких приїхали прочитати їх особисто, забрало повністю два дні без зайвих балачок.

Правління МУР'у задумало й провело конференцію дуже вдало, якщо поминути те, що решту незачитаних п'єс треба було б „зреферувати" перед конференцією у бодай коротенькій фаховій доповіді, яка мусіла б дати хоч поверхову оцінку **всієї** „сьогоднішньої" української драматургії.

Така доповідь показала б основні течії в нашій еміграційній драматургії, її типові слабості й типові переваги перед драматургією підсовєтською і совєтською, дала б загальну порівняльну картину. Скажемо, стає нам ясно, що з того провалу, в який потрапила українська драма після знищення М. Куліша, Дніпровського й Микитенка, наша драма переживає нове творче піднесення саме на еміграції, а не дома, під большевиками. П'єси О. Корнійчука—„Партизани в степах України", „Фронт", „Приїздіть у Дзвінкове" або „Ярослав Мудрий" І. Кочерги — це не що інше, як лубочні ілюстрації до „Короткого курсу історії ВКП(б)" або до чергових агітаційних трюків „генеральної лінії". Не ставимо це в докір згаданим підсовєтським авторам, бо їхній матеріяльний комфорт і їхні великі можливості для театральної реалізації п'єс — аж ніяк не компенсують волі й незалежности творчої думки драматурга-емігранта. Цей останній, живучи в неймовірних злиднях, має нарештівищу незалежність мистця і не промінює цю незалежність ні за ордени, ні за міліонові прибутки, ні за авто чи віллу в Криму або на Кавказі.

(Закінчення на 4-ій стор.)

Шумлять жорна

(Закінчення з 3-ої сторінки)

Клавдій: (з кута) Тепер народ судить, дядьку. Народній комісаріят внутрішніх дел.

Ір: (вривається). Не маєте права так казати. Тут народ справжній.

Платон: Хай каже! (до Клавдія) Тепер ще вам не страшно. Го!

Андрій: Не переконаний, чи ваші, професоре, дискусії мають якийсь сенс.

Клавдій: Маю враження, що на вас впливає обстановка.

Голос з хати: Дядьку Платоне!

Ір: (підбігає до Платона) Не слухайте їх! Не слухайте! Робіть своє!

Платон: Мені ось кажуть судити.

Ір: І судіть.

Платон: А хто він?

Ір: Це мій чоловік.

Іван: О!

Данило: Це вже діло, Платоне, ясне.

Платон: Трохи вже ясне. Коли жінка вимагає суду на чоловіка, син на батька, а батько на сина. Здається, у євангелії про таке вже давно сказано. Добре привернути мусимо. Інакше потопа, чи не так?

Клавдій: А що це таке добро?

Платон: Добро є добро.

Андрій: (до Клавдія) Ваш релятивізм не повчальний.

Платон: Що ви сказали?

Андрій: Робіть своє діло. Судіть.

Платон: І ви не кажете? Мені?

Андрій: Вам.

Платон: То ви, пане, за суд?

Андрій: А ви?

Платон: Та я тільки питаю. Щоб не сказали, що я своїм дурним мужицьким розумом запропастив невинну людську душу.

Андрій: Не питайте! Робіть! Робіть! Робіть! Нічого не біїтеся.

Голоси з хати: Дядьку Платоне! Сарафино!

Виходять двоє партизан з „фінками", беруть Платона і Сарафину. Сарафина по дорозі обтрушує з себе борошно.

Платон: (відходячи) Простіть мені! Раз, другий, третій! (всім вклоняється).

Напруження. Ліхтар над головами похитується і плями світла бігають по всіх предметах. Біля дверей стає варта з „фінками".

Ір: Нато! Мені страшно! А ти не плач! (сама плаче) І тобі не школа тих звітів?

Ната: (дивиться перед себе) Школа Ір.

Ір: Плач! Тоді плач!

Клавдій: А я вже таке пережив.

Андрій: У сні.

Клавдій: Ні. Досить на яву. В дев'ятнадцятому році. В че-ка.

Голос Платона з хати: Увага! Суд іде! Прошу встати! (ті що сидять — встають).

Підсудний! Як називаєтесь? (перерва) Де народилися? (перерва) Коли народились? (перерва) Чи почуваєтесь винним?

Ір: Ні!

Ната: Ой!

Ір: Але я інакше не можу. Вони нас там мучили двадцять п'ять років.

Данило: Ех, пані, пані! Що там казати. Світ такий.

Іван: Це вже не світ. Це тьма кромішня. А все ми розуміємо. Не до звірів попали.

Ір: Він того не хотів. Був живий, веселий, щасливий. Малював, співав, танцював. Ми ще мріяли про Італію, Голлівуд. А потім чогось його покликали в Ен-Ка-Ве-Де. Вимагали доносів. Боровся з ними цілий рік. Прийде, бувало, і плаче, як мала дитина, а потім не було виходу, бо хотів жити. І мусів за те платити. Віддавав сусідів, знайомих, товаришів. Віддав мого рідного брата. Мене віддав за те, що я не так танцюю. І ось ми думали — все минулось, вернемось назад, будемо знов людьми. Вони вертаються! Він знов почав пити, як пив до цього часу, аж поки не прийшла йому одна дика думка знищити нас всіх разом. Я з ним боролася. Я танцювала перед ним п'яним. Я хотіла відвернути... Боже, Боже! Великий Боже! Хай він краще вмре!.. (Ір плаче. Ната бере її обережно і відводить набік).

Данило: Сволочі! А могли світ спасти!

Іван: Ен-Ка-Ве-Де?

Данило: Ні. Ота проклята німчура!

Іван: Видно їм не суджено. А так їх ждали.

Клавдій: А чи не так само ждали Ен-Ка-Ве-Де?

Данило: Не говоріть! Мовчіть краще. Це ви, мудрі, підкинули нам те щастя. Знали, що за землю мужик душу свою продасть чортові. Землю давали, а Ен-Ка-Ве-Де дали.

Іван: Земля (тупає ногою).

Андрій: (виходить наперед, підходить до Івана, поплескує його по плечі) Нічого, дядьку Іване!

Іван: Та я нічого й не кажу.

Данило: То ж мовчимо. І не здамось! Що? В землю полізимо, а не здамось!

Андре Жід — новий лавреат ноблевської премії

Андре Жід в наші дні являє собою постать великого письменника, який — відомий не тільки широкій публіці Франції, а популярний у всьому світі — ставить критику й критиків перед трудним завданням — дійти про нього до одностайної думки. Бо він ішов і далі йде зовсім окремим, своїм шляхом в середовищі мистців пера; вічно юний, що ніколи не подолав своєї юности. Духова Франція дивиться на нього, як на великого поета, що прагне будити в людині дух неспокою. Для багатьох він новий Паскаль, який знайшов нарешті свою релігію й проповідував її.

Глибока причина цього лежить в його людській правдивості, справжній людяності. Саме тому так важко визначити дійсне місце Андре Жіда. Він і сам завжди противився проти включення його в якусь одну систему. Хоч при тому був дуже чутливий до різних впливів: Оскара Уайльда, Шопенгауера, Ніцше, Достоєвського. Багатогранністю й допитливістю свого розуму він серед французьких письменників „найближчий до Ґете".

Народжений у 1869 році й вихований у дусі протестантизму, він і сьогодні ще виявляється, як найгостріше „протестуючий" талант у французькій літературі; попри його внутрішній релігійний розвиток, який дозволив йому давно перемогти догматичне в релігії. Нахил до самоаналізи, інтерес до проблем моралі, а особливо постійна перевірка власного сумління знаходять виразний відгомін в його літературних творах.

Він ґрунтовно знав євангеліє — що, можливо, сильніше, ніж Маркс, вело його до комунізму. Він знав Генрі де Реньє, Леона Блюма і особисто П'єра Люї, з яким зв'язаний був довгочасною дружбою. Тут він був символістом, естетом. Мудрість, чуттєвість, ерос і дійсність знайшли в його духовості й житті золотий перекрій, що проходить через все й зветься істиною. Магічно подолане, кориться йому слово і лишається при тому чітким, простим і річевим.

У перших творах Андре Жід стоїть близько до символізму, переходить пізніше до панегіризму особистої свободи й підноситься до усвідомлення того, що мусить відгукнутися на всі явища життя, не гублячись в ньому, а здобуваючи корисність для себе.

Його назвали „моралістом без моралі". Виданий у 1902 році роман „Іммораліст", праця 1913 року „Вузька брама", оригінальний роман „Льохи Ватикану", а передусім повеля „Пасторальна симфонія" виявляють досконале стилеве мистецтво поета.

В міру того, як його стиль стає все виразніше класичним, думки глибшають, зростає одночасно його інтерес до багатьох явищ життя. Так він захоплюється театром. У сорок років починає англійські, а потім німецькі студії. Два роки пізніше перекладає „Гамлета". Студії над Достоєвським і Ґете захоплюють його вже багато років.

Жід — своєрідне втілення тріюмфу індивідуалізму. Його вчення — це вчення істини. Вона єднає його життя й творчість. Нагородження премією Нобеля є визнанням непослабних шукань А. Жіда за єдиним і сутнім, що ми в собі маємо.

(За „Нувель де Франс").

Бернард ШОВ

Як уникнути війни

З таким питанням звернулася газета „Нувель де Франс" до Бернарда Шова, який з властивим йому гумором і оригінальністю написав статтю, переклад якої тут подаємо.

Мене просять висловити кілька міркувань про поточний політичний рік, кінець якого обіцяє бути подібним до його початку, тобто похмурим і важким. Скажу вам одверто, що протягом дев'яносто одного року я кплю з цієї політики, яка на мій погляд, не має в собі нічого цікавого. Я сказав би, що вона здається мені певною ознакою деґенерації, яка панує в нашому двадцятому столітті, якби не був переконаний, що людина зовсім не змінилася з часів доісторичних.

Я маю звичку класифікувати людей на дві категорії: божевільних і політиків. Вважаю потрібним відразу ствердити, що люди другої категорії найбільш небезпечні. Особисто я маю честь належати до першої категорії. По меншій мірі, як божевільний, я вважаю, що не маю права гратися життям свого ближнього.

З цього приводу я завжди питаю себе, яким правом жменька людей дозволяє собі розпоряджатися долею й життям мільйонів людей.

Не подумайте, що я анархіст. Я ніколи ним не був, як не був соціялістом, комуністом, фашистом — всі ці слова на -іст, з мого погляду, страшна хвороба століття.

Твердять, що я — старий оригінал. Це дозволяє не дискутувати зі мною. Однак, я урочисто заявляю, що, на мій погляд старого оригінала, для того, щоб народи не знали більше війни, чоловікам треба замінити жінок в домашніх турботах, а жінкам заробляти на життя. Я переконаний, що років за десять всі чоловіки, перетворені на нянькок, людей домашнього господарства й кухарів, не мали б часу для занять своєю любимою політикою і врешті говорили б тільки про трико й декольте...

Чоловіки мають претенсію говорити, що вони ненавидять війну за те, що вона небезпечна й руйнує їх звички; але вони зберігають войовничий дух і всі засліплені славою Наполеона.

Щодо жінок, на яких я дивлюсь, як на „істот небезпечних", уявіть собі їх кинутими в життя, в шуканнях грошей, потрібних для щоденного утримання господарства. Вони напевно перестали б думати про добір вирізок з ілюстрованих журналів.

Як завжди, я послідовно доводжу до кінця свою ідеї. Я пропоную, щоб на якійсь Світовій Конференції жінки відразу перебрали державне управління. Але при одній умові, щоб вони не їли багато м'яса.

Чи знаєте ви, які є два руші війни? Очевидно, ні. Отже, я, Бернард Шов, проголошую сьогодні, що це — м'ясо й військова музика. Однак, я не люблю гратися в пророка й кидати застереження людству. Для цього я дуже мало знаю, бо ще, сказати б так, дуже молодий.

Ще інше питання, з яким часто звертаються до мене в надії почути „шовський" парадокс. Сьогодні я відповідаю одверто. Питання таке: „Як знайти чоловіка кожній жінці, коли, як відомо, особливо в Англії, жінок удвоє більше, ніж чоловіків?" Скажу ще раз, що я прихильник радикальних заходів. Запевняю, що кожен мужчина має право на дві жінки. Але щоб уникнути розслаблюючої атмосфери жіночого будуару, обидві жінки повинні постійно працювати, а чоловік клопотатися коло хазяйства й дітей. Я гарантую, що між двома жінками ніколи не було б ревнощів, кожна з них увесь запал змагання спрямувала б на те, щоб принести додому грошей більше від другої, а головним бенефіціянтом був би чоловік, що зовсім нормально.

Нарешті висловлю кілька уваг про Европу 1947 року. Від часу закінчення останнього конфлікту я ніколи не чув стільки розмов про війну. На мій погляд, це погана ознака. Чи справді це вина провідників сучасної Европи, втомленої скривавленої; чи, може, вина сотень мільйонів чоловіків і жінок що населяють наш континент і що неспроможні створити такі інституції, які самі повинні служити справі миру?

Справжня причина цього роду моральної підготовки до війни — це безладдя й несталість, в яких ми живемо. Щодо мене, то я лишаюся тим, ким був завжди, тобто прихильником Сполучених Штатів Світу, і з цього становища декларую: „Прийшов час нам об'єднатися".

(Пер. з франц. Ів. Кошелівець)

Всупереч злим пророкуванням

(Закінчення з 3-ої сторінки)

Відзначаємо цю перевагу еміґранта-драматурга не для його приємности й гонору, а для того, щоб підкреслити **величезну відповідальність письменника на еміґрації перед українською літературою,** позбавленою на Україні найголовнішої творчої передумови — волі думки й друку. При сьогоднішніх умовах на Україні українську драму може вивести на високий рівень сучасної світової драми тільки письменник-еміґрант. І хоч би не були високі похвали тим чи іншим п'єсам, зокрема прослуханим на конференції МУР'у, мусимо сказати, що **радіти ще передчасно.** Великі надії, викликані прочитаними п'єсами Л. Коваленкової, У. Самчука, І. Багряного й І. Костецького, а також і іншими, ідуть у парі з тривогою.

Ось чому не підіймається голос для полеміки навіть із такою хорохорово-жовчною критикою, яка тенденційно фрондує проти МУР'у, підкреслюючи свою присутність на конференції МУР'у лише в ролі спостерігача, щось на кшталт військового аташе на маневрах чужої армії. Ми вважаємо корисною навіть статтю проф. Державіна в „Шуму" (ч. 38 за 23. 11. 1947.). Демонструючи з незвичайною для свого віку легкістю веселі церкові нумера, професор таки слушно запускає гостру шпильку вираз у слабі місця п'єс. Це публіцистичність й хаотичність „Морітурі" Багряного, ненаправлена натуралістична стилістика у „Домасі" Коваленкової, композиційна недовершеність і перебтяженість „Шумлять жорна" Самчука, „бездушність" „Близнят" Костецького. Нехай автори не ображаються і на таку непризну критику, раз у ній є хоч маленьке зерно правди. Бо нема більшої отрути для мистця, як незаслужене перехвалювання.

Для „Морітурі" цілком досить сказати словами проф. Державіна, що це „невичерпний матеріял — віддамо йому належне! — оригінально задуманого твору". Щоб підняти такий матеріял, потрібно мати плянтажний плуг, яким орють на метрову глибину ґрунт для столітніх виноградників. Чи ж не ясно авторові, що коли йому вистачило душевних, мистецьких сил зробити такий плянтаж, то не треба шкодувати сил і часу, щоб велетенські скиби скультивувати до ступня ідеально розробленого і здобреного ґрунту більш тонкими й спеціялізованими засобами.

Для „Домахи" Л. Коваленкової досить і того визнання, що авторці вдалось подати симпатичний і переконливий образ героїні п'єси — „кремезної старозавітньої матрони, незламної блюстительки селянського роду та непоправної оптимістки". Це бо велика заслуга авторки пробити таку роботу на тлі сьогоднішнього фізичного розгрому українського села. Домаха Л. Коваленкової з античною силою виступає на руїнах української Трої і авторці лишається перетопити натуралістичну стилістику п'єси, піднести цю стилістику до лапідарного епічного образу Домахи.

Ми взяли ці два приклади, що підпали найбільшій критичній неґації критика, і бачимо, що саме ці п'єси здібні викликати може найбільші надії, хоч і потребують найбільшої доробки. Чому? Дуже просто. „Морітурі" і „Домаха" з незвичайною сміливістю „беруть добу за барки", дерзають схопити позитивний образ тих українських сил, що мають подолати такого ворога, якого ще ніколи не мав у своїй історії український народ.

Аналогічно, хоч дещо інакше, стоїть справа і з менш оспорюваними п'єсами Самчука (який зродився на конференції, як один із наших кращих драматургів) та І. Костецького, що проявив себе так позитивно і культурно в новому для нього жанрі.

Що ж можна ще сказати в коротенькій газетній замітці про такий велетенський матеріял, як десяток п'єс, що зійшлися на драматургічній конференції МУР'у в сірих стінах табору Майнц-Кастель? Треба брати ці п'єси до постави у всіх наших театрах, треба друкувати їх, деякі, може, перекладати на чужі мови. Треба критикам, на кшталт тих, що воюють проти МУР'у в „Орлику", закинути балачки про кризу в літературі, про згубну роботу і вплив МУР'у, а сумлінно читати і розглядати ці п'єси, допомагаючи письменникові в його трудних умовах праці.

Ю. ДИВНИЧ.

Фальсифікація нашого минулого

Знаний український поет Максим Рильський, що пройшов довгий і видатний літературний шлях на Советській Україні, раптом опинився в неласці большевицьких володарів. Бо він не присвятив своєї творчости виключно для написання од на честь большевицької партії, її вождів. Через те він нині опинився перед загрозою бути визнаним за великого грішника і відлученим з усіма наслідками, які з цього випливають... для громадян „вільної і незалежної України".

Часопис „Радянська Україна" вмістив в № 197 рецензію на два томи „Вибраних творів" М. Рильського, що їх недавно випустило Державне літературне видавництво України. Ця стаття обвинувачує письменника в тому, що він „допустився поважних політичних помилок і ідейної плутанини". На карб поетові поставлено „ідеалізацію постаті історика В. Антоновича та інших діячів минулого", що „його муза не кличе до боротьби з буржуазною ідеологією і культурою".

Три тижні пізніше, в №211 тієї ж таки „Радянської України", знаходимо іншу, мало не на цілий друкований аркуш, статтю Ф. Єневича „Про націоналістичні помилки М. Рильського". Об'єктом нового нападу советської критики обрано тепер численні публіцистичні статті і художні твори советського літератора, що він опублікував останніми роками. У них, як твердить часопис, „автор ідеалізує минуле України, емігрує від соціялістичної дійсности". Нагоду виступити проти М. Рильського „Радянська Україна", (московський часопис українською мовою) використала на те, щоб ще раз спростачити, зфальшувати, осквернити чадом большевицької брехні багатющу культурну спадщину українського народу і його історичні традиції, сплямувати все самобутнє, органічне, національне в історії України.

Ці статті „Радянської України" становлять для нас інтерес з двох моментів. Поперше, вони проливають деяке світло на настрої частини української підсоветської інтелігенції. Подруге, вони до певної міри показують нові, характеристичні засоби, якими московські окупанти борються з національно-визвольним рухом на Україні. Боротьба большевиків проти українського визвольного руху не зводиться лише до поборювання українських повстанців. Вона поширилася на всі ділянки ідеологічно-світоглядового фронту — науку і літературу, мистецтво і театр, школи і університет, пресу і радіо.

„Радянська Україна" з позицій московських фальсифікаторів висвітлює історію української культури. Єдиний процес розвитку української культури і літератури підмінено боротьбою двох „діяметрально протилежних течій": революційно-демократичної, що її репрезентують Шевченко і Франко, Леся Українка і Коцюбинський та буржуазно-націоналістичної, яку очолювали Костомарів і Куліш, Драгоманів, Грушевський та Винниченко.

Оскільки М. Рильський стоїть на засаді органічного, єдиного українського культурного потоку, не визнає теорії „класовости" нашої культури, Ф. Єневич з люттю і лайкою накидається на поета. Його обурення викликають такі рядки в статті М. Рильського „Київ в історії України": „Той факт, що саме на місці першої київської друкарні (йдеться про друкарню Києво-Печерської лаври, відкриту в 1645 р. -примітка наша. В. Н.) бачимо вже в наші часи друкарні Академії Наук і Державного видавництва України, розміщені в старому будинку початку XVII ст., можна вважати за прекрасний символ безперервного розвитку української культури". І вже зовсім непростимою єрессю М. Рильського є, на думку ортодокса „Радянської України", те, що в „Слові про рідну матір", яке становить узагальнене поетичне відображення минулого України, автор „замовчує таку подію, як приєднання України до Росії, змазав ролю партії Леніна-Сталіна в історичній долі українського народу".

Письменник „вільної і незалежної" України осмілився писати, що блискучі мислителі українського народу—Костомарів, Куліш, Антонович, Грушевський, чия творчість становить певний етап на шляху національно-державного становлення українського народу, виковали велетенську працю, багато прислужилися для розвою нашої культури. Далі Рильський одважився повторити незаперечну істину, що після виходу монументальної „Історії України-Руси" Грушевського, після праць цілої плеяди українських учених у різних галузях знання, після виходу словника Б. Грінченка і заснування 1907 р. в Києві Наукового Товариства українська наука вступила в нову, вищу фазу свого розвитку. Це не подобається кремлівським можновладцям і їхнім київським прислужникам. Яка може бути „українська наука"?—галасує на сторінках „Радянської України" Ф. Єневич,—коли „єдиною передовою наукою була і є марксівсько-ленінська наука".

Отже, „Радянська Україна" одверто заперечує існування будь-якої науки в минулому. Отак большевики свідомо замовчують, затушковують, прикривають правду. Росте молоде покоління, і воно мусить знати тільки большевицькі версії.

Що ж таке та „марксистсько-ленінська наука", яку советська пропаганда облудно називає „єдиною передовою наукою"?. Це новітня ідеологія сучасного московського великодержавництва, ідейне обгрунтування його права на поневолення чужих народів. Це „наука" Леніна, Сталіна та інших ворогів України. Це „наука" служіння сучасним „собірателям землі русской". Це „наука" зрадництва інтересів українського народу і перетворення України на російську колонію. Це „наука" низькопоклонства і рабського плазування перед „істіно-русскім" і фанатичної нетерпимости до всього органічного, самобутнього, національного.

В одній із статтей Максим Рильський, характеризуючи Великого Кобзаря, писав: „Шевченко, як вогняний стовп, веде за собою всіх нас, українських письменників". В незаперечному фактові величезного Шевченкового впливу на „живих, мертвих і ненароджених" вбачає „Радянська Україна" політичну помилку. „Українських письменників—повчає вона, — веде за собою не Шевченко, а партія Леніна-Сталіна і тільки вона."

Чому автор статті „Про націоналістичні помилки М. Рильського" намагається знеславити пам'ять видатних представників української історичної науки — проф. В. Антоновича і академіка М. Грушевського? Він відносить їх до категорії „ворогів народу", прилюдна згадка про яких може викликати застосування відповідної статті карного кодексу і знищення в нетрях Сибіру. Вони бо перші науково обгрунтували право українського народу на власне державне буття. В. Антонович довів, що між росіянами і українцями існує засаднича протилежність. Для перших типовим є централізм і абсолютизм, а для других демократизм. Вся система соціяльного поневолення українського народу була перенесена з Росії.

М. Грушевський, який вийшов з історичної школи В. Антоновича, в „Історії України-Руси", синтезі сорокарічної наукової творчости, незаперечно встановив, що українці — це окрема, відрубна від росіян нація. Історичний процес України був самобутнім, відмежованим від історії і культури Росії. Розвиток обох народів проходив не в дружбі, як не намагаються „довести" московські історики, а в постійному антагонізмі і боротьбі. Наш славний вчений, сумлінний дослідник минулого України, не міг оминути віковоі боротьби її з імперіялістичними сусідами, насамперед з Москвою, за свою волю і незалежність. Зміст українського історичного процесу, становить за М. Грушевським, одвічна боротьба нашого народу за своє визволення. Грушевський дав правдиву, очищену від намулу фальсифікаторів, справжню історію України. Ідеї Грушевського запліднили на творчу працю багатьох істориків. Вірність ідейній спадщині ого вчителя не один із його посвідовників, а оце недавно і львів- ся ський професор І. Крип'якевич, сплатив засланням до советських концентраційних таборів, а нерідко і своїм життям. Дарма, що визнання ідеї Грушевського є рівнозначне з визнанням „українського буржуазного націоналізму", чимала частина українських вчених і далі залишається під його ідейним впливом. „Буржуазно-націоналістична ідеологія Грушевського, — визнав недавно журнал „Большевик", — виявилася в усіх працях з історії і літератури України, виданих Академією Наук УССР в 1941-1945 рр."

М. Грушевський жив і боровся за вільну і суверенну державу, незалежну від Москви. Він умер, але його ідеї незмирущі. Вони будять український народ до боротьби за свій ідеал. Через те вони небезпечні з погляду большевицьких окупантів. Тому єневичі, виконуючи доручення своїх хлібодавців, фальсифікують минуле України, вкладають її в прокрустове ліжко большевицької „науки", припасовуючи до сьогоднішніх потреб московських окупантів.

Віктор НЕМИРОВИЧ.

Проф. М. К.

Розвинути гімнастику в обсязі її значення

Якщо спорт, головно в ділянці спортових ігор, набув уже значного поширення в таборах, то цього не можна сказати про гімнастику — цей найважливіший вид системи фізичного виховання. Відомо, що для організації гімнастичних секцій потрібне відповідне приміщення й інвентар для вправ, а також потрібні спеціялісти — викладачі, інструктори й тренери.

Силою обставин ДП скупчені переважно в таборах колишніх військових касарнях. Майже всюди є заля й іноді не одна, також гімнастичний інвентар, часто занедбаний і викинутий на подвір'я касарень. Не зовсім бідні ми й на викладовський склад. Маємо діючих гімназійних викладачів, а ще більше таких, які чомусь не бажають внести пайки своїх знань і досвіду в загальну справу фізичної культури нашого народу.

Маємо підставу твердити, що до цього часу з різних мотивів не увійшли в склад діючих робітників фізичної культури навіть відомі спеціялісти-викладачі гімнастики.

Очевидно, найбільш вірогідна причина такого стану гімнастики криється в недооцінці її, в незацікавленості проводу спортових Т-в, де, на жаль, часто захоплюються зовнішніми ефектами, забуваючи про більш поважні цілі й практичні завдання фізичної культури за сучасної доби.

Особливість гімнастики в тому, що вона забезпечує оволодіння інерцією всього тіла й окремих його частин і вдосконалює техніку його руху. Водночас гімнастика виховує дисципліну рухів людини, ту своєрідну тілову поставу, яка відрізняє навіть літнього гімнаста від людей, що не набули школи систематичної гімнастичної підготови.

Від елементарних найпростіших вправ до надзвичайно складних комбінацій створюється широкий діапазон арсеналу гімнастичних вправ.

Ці різноманітні, поступово ускладнювані вправи, шляхом навичок викликають відповідні фізіологічні процеси в нервовій і м'язовій системах людського організму, що набуває кінець-кінцем визначені якості, потрібні нам у житті. Жоден вид спорту не спроможний здійснити завдання гімнастики, в розумінні опанування рухом і поставою тіла. Види спорту, як, скажімо, боротьба, підняття ваги, гри, бокс, біг, стрибки, мети й інші дають нам змогу осягнути високу техніку руху, однак, у певно визначеному напрямку набуття окремих якостей фізичного розвитку — чи то сили, чи витривалости, чи швидкости й т. інш.

Ці окремі види спорту у співвідношенні до гімнастики є подальшим продовженням оволодіння майстерністю руху. Вони творять другий ступінь після попереднього гімнастичного виховання, що стає грунтом для майбутньої спортової майстерности.

Дослідом доведено, що людина, яка набула гімнастичну школу, незрівняно легше опановує спортивні види, порівняно з іншими, й незрівняно скорше пристосовується до процесів праці, в різних умовах діяльности організму, саме завдяки тому, що вона попередньо засвоїла навички різномантних рухів.

З особистих спостережень і досліджень маємо підстави ствердити, що, припустимо, гімнаст незрівняно швидше навчається бігу на лижвах або стрибкам, подоланню польових військових перепон і т. д. порівняно з не-гімнастом Найкращі гандболісти, стрибуни з жердиною, гребці тощо вийшли з гімнастичних лав.

Зрозуміло тепер, що обсяг засобів у гімнастиці не може бути обмежений. В систему гімнастичних рухів притягуємо найрізноманітніші вправи тіла Ми бачимо тут: порядкові вправи в формі ладнань і фігурової маршировки; вільні вправи: художньо-ритмічні, гімнастичні, атлетичні, імітаційні, танок, корегувальні, що мають на меті виправити дефекти в кістко-м'язовій системах та осягнути естетичности в поставі тіла; вправи природні з бігу, стрибків, метів, рівновага, лазіння, підняття й перенесення ваги, спротив і напад; вправи на приладдях і з приладдями від елементарних у вигляді висіння й опору до атлетично-складних.

Розв'язуючи властиві їй завдання, гімнастика використовує різні елементи важкої й легкої атлетики й інших секцій.

У системі всебічного фізичного розвитку українського народу гімнастику мусимо будувати на принципі використовування досвіду всіх історично-виниклих систем (шведської, сокільської, данської тощо), беручи з них найбільш цінні сторони організації, методики навчання й тренінгу й засобів вправ з метою створення із всього того найновішої української системи фізичного виховання, що відповідала б сучасним вимогам життя.

Визначені вище завдання гімнастики іменуємо як виховні. Ці завдання розв'язуємо переважно через педагогічну гімнастику. Місце застосування її головно в школах СУМ-ських організаціях і для початківців у спортових Т-вах.

Гімнастика, однак, не обмежена лише виховними функціями в визначених нами напрямках. Всім відомо, яке задоволення, емоційне сприймання набувають глядачі під час сценічних виступів гімнастичних груп на гімнастичних святах, олімпіядах, парадах тощо. Ці демонстративні особливості гімнастики повинні також відігравати свою важливу ролю в наших заходах, скерованих на поширення фізкультурного руху серед українців. На жаль, маємо тут майже непочату роботу й при нагоді використовуємо лише виступи дітей-учнів шкіл. В таких демонстраціях, як і взагалі, в справі емоційного впливу на глядачів, відіграє головну ролю другий вид гімнастики, так званої художньої або ритмо-пластичної, що включає різні вільні вправи, побудови конструктивних фігур, піраміди, гімнастичні й народні танки тощо.

Кожний справжній тренер знає з власного досвіду, що в систему першого - ліпшого виду спорту обов'язково входять вправи, скеровані на загально-фізичну підготовку організму, наприклад: на силу, спритність, спротив і т. інш; або ж спеціяльні вправи, що мають на меті опрацювання відповідних груп м'язів як от: розмах в завісах (животовий прес, плечовий пояс) для легкоатлета в стрибках із жердиною, тренінг ніг і м'язів живота для боксера, тренінг ступні й ніг загалом для спринтера й т. д.

Отже, тут виступає третій вид гімнастики — спеціяльно-підготовної.

Четвертим видом гімнастики є спортово-атлетична, тобто такий розділ, в основі котрого лежить змагання й очевидно висока майстерність у виконанні вправ, також як маємо ті самі ознаки й в інших видах спорту. Цей розділ відомий всім під назвою гімнастики на приладдях (кінь, кільця, козел, бруси, турнік, стіл і т. інш.). Близько цього розділу, в розумінні опанування майстерністю руху, стоїть партерно-акробатична гімнастика, що включає вправи на спритність, гнучкість і силу.

Особливий вид творить т. зв. лікарсько-профілактична гімнастика, відома під назвою корегуючої. Вже сама назва вказує на призначення цього виду вправ. Лікарська гімнастика в останні часи стало ввійшла в практику санітарно-лікувальних закладів на правах органічно-складової частини ортопедії, фізіотерапії й інших галузей медицини.

Поруч із лікарською гімнастикою значно поширилася гігієнічно-оздоровча або так звана ранішня, індивідуальна гімнастика чи ще більше відома під назвою „зарядка".

Нарешті, слід пригадати ще гімнастику в процесі праці людини на виробництвах, в установах, в школах тощо, властивість якої полягає в завданні:

1. виправити (корегувати) недоліки в однобічній поставі тіла під час праці людини, особливо в умовах сучасної технічної спеціялізації в індустрії, довготривалої пози, як, наприклад, у службовців канцелярійної чи бухгальтерської професії, або у школярів у дитячі чи юнацькі роки ще не досить змінилого організму й інше;
2. піднести емоційність настрою й запобігти надмірному напруженню нервової системи;
3. зліквідувати застійні явища й скупчення речовин втоми в тілесних органах людей, які під час праці змушені до тривалого сидіння (шевці, канц. робітники, кравці й т. д.) або до вистоювання (перукарі, вартові, робітники при станку, слюсарі, ковалі й т. д.).

Відповідними гімнастичними вправами, сполученими з гігієнічними процедурами, досягаємо підвищення працездатности людини й запобігаємо професійних захворювань (венозні розширення на кінцівках, жирові відкладення на череві, геморой, скривлення хребта тощо).

Науково-дослідчими роботами стверджено, що в наслідок введення гімнастики в процес праці людини, зменшується брак у продукції, підвищується видатність праці в середньому на 7-10%, й знижуються захворювання.

Почалася осінь. Саме тепер провід спортових т-в повинен подбати за те, щоб у кожному таборі була зорганізована секція гімнастики, щоб уже в весняний час у наших клюбах, на спортових майданах вишикувалися добре підготовані колони гімнастів для демонстрації вправ, щоб і люди старшого віку набували звички до гігієнічної ранкової гімнастики й мали змогу підтримати свою фізичну вправність на рівні сучасних вимог.

З книжкових новин

1. Максим Богдановіч. „Выбраныя вершы", Видання Білоруського Допомогового Комітету табору АБ [—] Ватенштет 1947 р. ст. 40, циклостиль.

2. „Стары запавет" кн. І. (Білоруська релігійна бібліотека). Ватенштет, 1947 р. ст. 69, циклостиль.

3. Оскар Уальд „Щаслівы прынц" (казка), переклад з англійської мови Л. Хадько. Видання Білоруського Допомогового Комітету — Ватенштет, 1947 р. ст. 22, циклостиль.

4. С. Заслужы. „Як жыць, каб здаровым быць". Видання Д-р М. Макевіч 1947 р., циклостиль.

ФУТБОЛ

М'ячі в англійських воротах

15 X.47р. в Бурґдорфі (Ганновер) відбулися футбольні змагання між дружиною „Запорожець" (Бурґдорф) та дружиною англійців (Ґенігсен). Ця англійська дружина є одною з сильніших дружин повіту. Гра почалася сильною атакою англійців і вже на 5-ій хвилині вони добувають перші ворота, а після доброї комбінації, на 8-ій хвилині вони добувають другі ворота.

Дружина „Запорожець" спочатку грає спокійно, проте під кінець першої половини лівий край здобуває ворота. Рахунок 2:1 на користь англійців.

З початком другої половини гри „запорожці" повели сильні атаки та при добрих комбінаціях на 10-ій хв. здобувають ворота. Гра в темпі, обидві дружини напружують сили, і вже на 16 ій хв. із карного удару українці добувають другі ворота.

Англійці хочуть віддати, зміцнюють атаки, але всі їх зусилля розбиваються об сильну оборону українців.

На 19-ій хв. правий край (Коваль) посилає м'яч на браму, воротар відбиває м'яч, але в цей час центр нападу (Березовський) спиняє м'яч і здобуває треті ворота.

Англійці, бачачи свою поразку, переходять до оборони, та їх і це не врятовує, бо правий край (Коваль) здобуває четверті ворота.

Перед кінцем другої половини „Запорожець" здобуває п'яті ворота, і свисток судді фіксує 6:2 в користь „Запорожця".

Гра в швидкому темпі і при корисній поведінці грачів як англійців, так і українців. Глядачі, яких було понад 200 осіб, симпатизували однаково обом дружинам. Судив добре німець.

У грі відзначилися: поміч — Ярмоленко, напад — Босенко та Коваль.

Бурґдорф (Ганновер), табір „ОНІС"I.

Ілько ЗІНЧЕНКО.

Чи ви вже знаєте?...

...що також і в інших країнах грубість у футболі набирає загрозливих форм?

Еспанське об'єднання футбольних клюбів вживає тепер драконські міри проти грубости. За новими правилами, грач, який підбив другого грача, не має права так довго виступати, аж поки підбитий ним футболіст не вилужає. Потім він мусить ще заплатити рахунки за шпиталь, лікареві та за страчений заробіток. Дуже різкі, але правильні постанови.

...що в Польщі і таке буває?

Під час футбольного матчу в Сосновіцах судля настільки погано судив, що вивів публіку цілком із рівноваги і довів до того, що вона розділилась на два табори і розпочалася загальна бійка. Після того, як міліція з підмогою пожежників розігнала публіку на полі „гри" лишилися як „трофеї": один убитий міліціонер та 63 поранені глядачі.

До наших спортовців

Редакція ласкаво просить шановних спортовців наших спортових товариств з метою популяризації українського спорту надсилати повідомлення про змагання та імпрези, що відбувалися в тому чи іншому товаристві та побажання щодо нашого відділу спорту.

Наука й техніка

Проф. Піккард готується до подорожі в океанські глибини

БРЮССЕЛЬ. Проф. Піккард завершує вже останні приготування до майбутнього занурення на 2,5 км. в глибину океану, яке має відбутися скоро в Ґвінейській затоці.

Найтяжча проблема, перед якою стоїть тепер професор полягає в тому, щоб якнайкраще примістити необхідний для подорожі ґвряд та інструменти в мініятюрний простір своєї батисфери, яка має форму кулі діяметром в понад півтора метра (1,70 метра).

Брюсельський Університет, у фізичних лабораторіях якого 63-річний, народжений у Швайцарії професор та його бельгійський асистент др. Макс Косінс відбувають майже щоденні наукові конференції, які торкаються їх глибинного бальону, став тепер центром пожвавленої діяльности останніх приготувань.

Тому, що час перебування кулі в глибинах є обмежений теоретично до восьми годин, не є замало, щоб зібрати спостерігачеві в кулі всі цінні та потрібні нотатки з глибинних таємниць. Тоді застосовують спеціяльних приладів, які як наукові помічники, розміщені в тісним кулі, уможливлюють сталу контролю над кожним характеристичним проявом життя в цих недосліджених джунгях.

Окрім проф. Піккарда та др. Косінса, в цій експедиції віїмуть участь чотирьох інших спеціяльно вибраних науковців.

Загально-бельгійське напруження

Коли закінчаться всі приготування, окремі споруди будуть розмонтовані й перенесені до Антверпену, де будуть остаточно зібрані в саму батисферу.

Передбачається зробити фотографічні знімки з місця „призелення" на найбільшій глибині, а також брати проби морської води на різних глибинах.

Вода буде вступати через діру, діяметром 1 мм., яку спеціяльно зробили в оболонці цього підводного корабля.

В Бельгії сподіваються, що успіх експедиції забезпечить тріюмф бельгійської індустрії.

Окрім декількох радарових підслухових приладів, які встановлені на допоміжнім човні та які позичило експедиції Британське Адміралтейство, весь потрібний виряд був спеціяльно продукований в Бельгії, за особистими вказівками проф. Піккарда.

Існує дуже мала надія, що цей глибинний експеримент зможе відбутися перед груднем, однак науковці стверджують свій оптимізм, що не мають страху перед невигідними умовами праці, які могли б повстати у зв'язку з пізнім від'їздом експедиції. Б.

ОГОЛОШЕННЯ

Вийшов з друку і поступає в продаж

стінний тижнево-відривний

КАЛЕНДАР на 1948 рік

Ціна 2 НМ

Слати замовлення:

УКРАЇНСЬКА ДРУКАРНЯ ГА-ІЧ
Neckarsulm, Schindlerstraße 10.

Книгарням і кольпортерам знижка.

131 – 2

Хто має книжки „Холодний яр", Ч-II — Горліс-Горський Ю., просимо ласкаво повідомити редакцію „Укр. Вісті". Потрібно знає для довідки.

РОЗШУКИ

— Сизенко Софію шукає брат, Сизенко Йосип. Писати на „Українські Вісті". 128—1

— Трофименко Галину, Людмилу, Оксану розшукують родичі. Писати на „Українські Вісті". 36—27

— Євгена шукає Віра Тольчинська, — (13b) Bissenhofen bei Kaufbeuren, Gasthaus „Zur Post". 84—1

— Тимошенка Івана, Дубину Дмитра, Покрасенка Олександра, Гриценка Палина, Панченка Івана розшукує Тимошенко Леонтій. Відгукнутися на „Українські Вісті" 89—1

— Голуба Дмитра потукує Баришполець Володимир. Ellwangen (Jagst), DP.-Camp 709. 119—1

— Онишенка Генадія шукає Ольга М. „Українські Вісті". 127—1

— Сина Михайла Лупівок шукає Лупівок Степан Якимович. Ландгут, ДП-Камп „Лебільшт", латиський бльок. 124—2

— Сестру Василину, Бондаренка Єгора, Прасола Олексія, Олексієнка Івана, Сливченка Лем'яна шукає Прасол Михайло. Зголоситися на „Українські Вісті". 129—5

— Родину з села Острожець пов. Мостиська розшукує Павло Городечний. Зголоситись Fürth (Bayern), Kronacherstraße 165. 133—1

— Андрусяка Якова з села Городок, повіт Заліщики над Дністром, шукає брат Андрусяк Михайло — „Українські Вісті". 134—1

— Брата Володимира Яковенка, Віктора Коновалова, а також рідних і знайомих шукає Яковенко Василь — „Укр. Вісті". 136—1

— Віру і Александра Сич із Котовки розшукує Портенко Захар із Красноґраду. Schwäb. Hall (Wttbg.), Volksschule. 139—4

— Рідних та знайомих розшукує Галкіна Анна. — Чугуїв-Аргишевка писати: Chodan Anna, Cornberg bei Bebra, Kr. Kolenburg, Conowalcia 8. 145—2

— Слопову Лідію шукає племінниця Галина Г.-Л. Сповіщати на „Українські Вісті". 141—3

— Сина Миколу 1923 р. нар., доньку Тамару 1928 р. нар., знайомих: Сузака, Чуєнка, Цигапенка Сергія, лісоінженерів: Плетньова, Коваленка, — шукає лісовод. Зголоситися на „Українські Вісті". 146—1

— Рідних та знайомих із села Кабарівці (Зборів) потукує Кунь Ярослав. (14a) Korb, Waiblinger Straße 82. 142—2

— Синів: Миколу Різника 1922 р. нар., та Івана 1925 р. нар. з Красополя, розшукує батько. Сповістити „Українські Вісті". 143—2

— Знайомих, кревних з Волі Баранецької, повіт Самбір, — шукає Бучак Марія (Тимчьо). Franklin Ave, East Meadow, Hempsteam, N. Y., U. S. A. 144—2

— Бойко Юрій розшукує дружину Ганну Бойко з трьома дітьми з село Брезак обл. Банялука (Югославія), писати: Bojko Jurij, Ehrenstein, Kreis Ulm/Donau, Bahnhofstraße 7. 147—3

— Кревних та знайомих потукує Хмилівський Іван з села Хмилі, повіт Мостиска. Hollendorf, Lager 25, über Braunschweig. 113—1

— Брата Василя, кревних і знайомих шукає Дудка Марія з села Ліхнічі, повіт Станиславів. Hallendorf, Lager 25, über Braunschweig. 114—1

— Лікаря Федора Телетмана, Івана Білого розшукує Наталка Максимів. Зголоситись на „Українські Вісті". 149—10

— Знайомі з села Жукова (пов. Золочів) відгукніться для Володимира Поцілуйка на „Українські Вісті". 150—2

— Потукую Ліду Терлецьку зі Львова. — Богдан, „Українські Вісті". Ближчі інформації в редакції. 151—3

— Сина Дмитра М. з дружиною Мусею і внучку Тамару розшукує бабця Оля. Писати: Petro Powlowycz, Augsburg, Hauptpostamt, Postlagernd für Ola. 154—1

— Романишин Теодора та рідних і знайомих потукує Блажків Григорій, Neu-Ulm, Reinhardtkaserne, Bl. „D", Zimmer 48. 155—1

— Сестру Наталю Охріменко з сином Олександром — брат Олекса. Зголошуватись на „Укр. Вісті". 8—1

Вийшов з друку

„Аванґард"

ч. 4, журнал української молоді на еміґрації, видання Спілки Української Молоді, як додаток до тижневого журналу „ПУГУ"

Замовлення приймає В-во „Пугу", Авґсбурґ, Бісмаркштрассе 13/II Тел. 8885.

БІБЛІОТЕКА НОВІТНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Іван Багряний:	„Золотий Бумеранг"	стор. 180	вичерпано
Улас Самчук:	„Юність Василя Шеремети" I	стор. 170	ціна 12.50
Улас Самчук:	„Юність Василя Шеремети" II	стор. 170	ціна 9.50
Іван Багряний:	„Тигролови" ч. I	стор. 170	вичерпано
Іван Багряний:	„Тигролови" ч. II	стор. 140	ціна 8.50
Тодось Осьмачка:	„Старший Боярин"	стор. 128	ціна 8.50
Юрій Косач:	„Еней і життя інших" (ціла повість в Альманасі МУРу)	стор. 200	ціна 12.00
Іван Багряний:	„Moriturі" (повість)	стор. 128	в друку
Іван Багряний:	„Розгром" (повість)	стор. 128	в друку

ІНШІ ВИДАННЯ ВИДАВНИЦТВА „ПРОМЕТЕЙ"

І. Мазепа:	„Підстави нашого відродження"	стор. 180	ціна 10.00
Дж. Орует:	„Колгосп тварин"	стор. 100	ціна 8.00
С. Підгайний:	„Українська інтеліґенція на Соловках"	стор. 100	ціна 8.00
Альманах Об'єднання Українських Письменників „МУР"		стор. 200	ціна 12.00
М. Хустинський:	„Атом і його енерґія" (ілюстр.)	стор. 48	ціна 4.00
Ю. Шерех:	„Головні правила українського правопису"	стор. 64	ціна 3.00

ЗАМОВЛЯТИ: Кооперативи замовляють в коопе. „КОС" „KOS", München, Rosenheimerstraße 46a

В американській зоні: Ukrainische Buchhandlung, München, Dachauerstraße 9

В англійській зоні: Hryhorij Wyschnewyj, Hannover, Möckernstraße, DP.-Lager, Block II, Zimmer 4

У французькій зоні: Stepan Schepelawyj, Kisslegg im Allgäu Emelhofen-Rathaus

Від гуртових замовлень 20 % знижка!

ЗАКОРДОНОМ: Ukrainian Publishers and Booksellers 218, Sussex Gardens, Paddington LONDON W 2

Оголошення

УКРАЇНСЬКА РАДІОТЕХНІЧНА ШКОЛА провадить реєстрацію бажаючих взяти участь у навчанні в 1947/48 учб. році на I і II курсах очного і заочного відділів.

I курс розрахований на початківців радіотехніки.

II курс для осіб, що мали справу з радіотехнікою.

Закінчення I-го курсу дає можливість самостійної праці з нескладною радіоапаратурою. Особи, що покінчать II курс, одержують знання, достатні для здачі іспиту на звання радіотехніка і техніка мовного кіна. Докладні відомості про умови вступу можна одержати листовно, або усно при Ukrainische Radiotechnische Schule, (20b) Braunschweig, Rautheimerstr. 12

При школі видається радіотехнічний журнал місячник. Замовляти на ту ж адресу. 153—1

Українці, які живуть поза таборами, або не мають змоги безпосередньо вплатити національної вкладки (20 НМ річної — виплачують її поштою на банкове конто ЦПУЕ: Augsburg, Bayerische Bank für Handel und Industrie, Konto Nr. 20915, Wassyl Mudryj.

Кольорові святочні листівки та різдвяно-новорічні побажання з репродукціями Г. Нарбута

українською й англійською мовою замовляти у В-ві „Калина", (14a) Людвіґсбурґ, Зеестрассе 26.

ДО НАШИХ ЗАМОВЦІВ

Подаємо таксу оплати за надрукування оголошень в нашому часописі 1 стор. — 600 НМ, 1/2 стор. — 350 НМ, 1/4 стор. — 200 НМ, 1/8 стор. — 100 НМ, 1/16 стор. — 50 НМ, 1/32 стор. — 25 НМ. В тексті — 100 % надвишки.

РОЗШУКИ — 50 пфеніґ. за кожне окреме слово.

Належну суму слід надсилати разом з текстом оголошення.

Без попередньої оплати — оголошень друкувати не будемо.

Адміністрація.

Від Адміністрації

Часопис „Українські Вісті" виходить двічі на тиждень у середу і суботу. Приймається передплату:

На 1 місяць — 8 НМ
„ 3 „ — 24 НМ
Ціна окремого числа 1 НМ.

ДО ІНШИХ КРАЇН:

На 1 місяць — 10 НМ
„ 3 „ — 30 НМ.

Нових передплатників (Американської і Англійської зон) ласкаво просимо замовляти „Укр. Вісті" через місцеву німецьку пошту або листоношу.

Передплату належить вносити заздалегідь, бо нові передплатники одержуватимуть газету лише з 1-го числа наступного місяця.

Організуйте групову передплату та зголошуйтеся для кольпортажу. — Кольпортерам знижка 20 %. — У справах передплати, одержування часопису, зміни адреси тощо — звертатися листовно і особисто до Адміністрації.

Administration „Ukrainski Wisti". Neu-Ulm, Ludwigstr. 10.

Видавнича Спілка „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ"
РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.
Головний редактор Ів. БАГРЯНИЙ

Редакція застерігає за собою право скорочувати допаси, а з приводу великих допасів листується лише в особливих випадках. — Допаси і листи в справах редакційних адресувати не окремим редакторам, а Редакції:

Redaktion «Ukrainski Wisti» Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.

редактори приймають особисто в українському таборі Н. Ульму — Блок „А" від 8—12 год. щоденно, крім субота.

Autorized by European Command Civil Affairs Division APO 757 — AG 383.7 — GEC - AGO — 14 July 1947

Druck: Ukrainische Zeitung, Neu-Ulm, Ludwigstraße 10